

Til de største nettselskapene i Norge: Agder Energi Nett, Arva, BKK Nett, Elvia, Glitre Energi Nett, Lede, Linea, Lyse Elnett, Mørenett, Norgesnett og Tensio.

Kopi:

- Energi Norge, avdeling for nett og kraftsystem
- Samfunnsbedriftene Energi
- Distriktsenergi
- Olje- og energidepartementet - OED
- Reguleringsmyndigheten for energi (RME) – NVE

Oslo 22.9.2021

Forventninger til ny nettleie

Avsenderne av dette brevet har lenge engasjert seg i regelverket for ny nettleie. Nettselskapene har nå fått stor frihet i utforming av detaljene. Vi forholder oss til at forskriften gir muligheter for lokal tilpasning i hvert enkelt nettselskap, men vil peke på flere hensyn på kundesiden som også må sikres.

Nettselskapene har ansvaret for å balansere ulike interesser. Flere av oss har hatt gode møter med enkeltelskaper og deres netttforumgruppe samlet. Vi er glade for den tydelige målsetning dere i fellesskap uttrykker; - *Vi skal bli bedre på å møte kundenes behov.*

Avsenderne representerer kundene og interessenter for øvrig som har klare forventninger til ny nettleie. Vi velger å oppsummere og formidle forventningene i dette brevet.

Vår største bekymring er at stor valgfrihet på modell vil gi mange ulike løsninger som blir kompliserte og unødvendig kostbare for kundene. Dessuten er vi redd for at den nye nettleien skal redusere lønnsomheten i tiltak for energieffektivisering, varmepumper, solceller og elbillading. Rettferdig omfordeling av nettkostnader blant kundene, og investeringskostnader for smart styring, må sammen med enklere tilgang til egne strømdata være en del av vurderingen.

Vi merker oss også klare forventninger fra det rødgrønne stortingsflertallet om å finne løsninger for effektledd i ny nettleie som ikke hemmer energieffektivisering, varmepumper, solceller og elbillading (Se for eks. Innst. 325 S (2020–2021) om Klimaplan og Innst. 150 S (2019-2020) om solkraft).

Nettselskapene må samles om én tariffmodell

Med den store valgfriheten i utformingen av et kapasitetsbasert fastledd følger også et stort ansvar.

Det ligger nå dessverre an til at det blir mange ulike modeller. Vi synes det er uheldig at ikke nettbransjen kan forenes i større grad og dra nytte av hverandres kunnskap fra utprøving av nye nettleiemodeller. Jo flere modeller som skal forklares med sine egenskaper og ulemper, desto vanskeligere blir det for forbrukerne å forstå og tilpasse seg. Én forståelig og brukervennlig modell er enklere å formidle, og letter informasjons- og opplæringsarbeidet.

Vår forventning er at nettbransjen samles om én tariffmodell for hele landet. Dere har fortsatt måneder igjen, og er viljen til stede er det fullt mulig. Trenger dere mer tid for å bli enige om en felles modell kan vi sammen gå til OED og politikerne og be om nødvendig tid.

Vi må sikre rettferdig omfordeling og enkel tilgang til egne strømdata

For noen kan regningen bli høyere, for andre kan den bli lavere. Omfordelingen av nettkostnadene betyr at noen må ta regningen for andres rabatt. I tillegg er det lite oppmerksomhet om investeringskostnadene ny nettleie påfører kundene, dersom disse skal ta del i smart tilpasning. Blir det for eksempel mange varianter av kapasitetsbaserte fastledd, vil kostnadene for tilpasning øke siden smartteknologi må tilpasses flere geografiske nisjemarkeder.

For å realisere smart tilpasning hos brukeren er enkel tilgang til egne strømdata nødvendig. I dag er det store barrierer knyttet til uttak og nyttegjøring av data fra Elhub. For at de kostbare AMS-målerne skal gi smartere strømkunder, som tilpasser seg ny nettleie, må tilgang til egne strømdata for tredjeparter automatiseres, slik at løsninger blir lettere tilgjengelig. Borettslag og sameier (flerbolighus) består av enkeltkunder (boliger) og fellesforbruk (varmtvann, energisentral, elbil mv), og må gis mulighet for å redusere den totale strøm- og effekt-bruken.

Vi forventer at nettbransjen er med på å sikre at kundeorientert tilgang til egne strømdata gjennom Elhub er på plass fra 1.1.22. Det må også sikres at tilpasning til ny nettleiemodell ikke blir avhengig av omfattende investeringskostnader for forbrukerne.

Energileddet skal være 50 prosent og skillet på 100.000 kWt må få reell betydning

OEDs vedtak i juni sier at energileddet maksimalt kan utgjøre 50 prosent, mens nettselskapet selv står fritt til å sette energileddet så lavt som marginaltap (ca. 10 %) hvis de ønsker det.

Med en så lav nedre grense på energileddet, risikerer forbrukerne å få nettariffer som straffer investeringer i energieffektivisering, varmepumper og solceller, samt også etablering av hurtigladere i områder med liten bruk. Innføring av et for lavt energiledd vil oppleves som en urimelig omfordeling av nettkostnadene blant forbrukerinteressentene.

Vår forventning til nettselskapene er at inntekter fra energileddet i ny tariffmodell skal være nærmest mulig 50 prosent av de totale inntektene til nettselskapet.

Modeller med lavere energiledd enn 50 prosent vil ikke få vår støtte da de både er lite forbrukervennlige og hindrer markedet for lokale energiløsninger, samt gjør det mindre attraktivt å bli en aktiv energisparende strømforbruker og elbilist.

Enkelte selskaper har signalisert at de planlegger å ta i bruk effektbaserte fastledd med månedlig avregning. Vi advarer mot dette, og mener at det nye regelverket ikke åpner for å fastsette det nye fastleddet på samme måte som effektleddet.

Et vesentlig argument for å innføre et skille på 100.000 kWt var å gjøre det mer lønnsomt bygge ut hurtigladere i distriktet ved å fjerne effektleddet. Skillet på 100.000 kWt må derfor få en reell betydning.

Vi stiller gjerne i møter for å utdype våre forventninger.

Med vennlig hilsen

Holger Schlaupitz, fagsjef, Naturvernforbundet

Jon Evang, fagansvarlig energi, Zero

Benjamin Strandquist, seniorrådgiver, Bellona

Ketil Krogstad, spesialrådgiver, Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL)

Linda Ørstavik Öberg, energipolitisk rådgiver, Huseierne

Erik Lorentzen, leder fag og rådgivning, Norsk elbilforening

Thor Egil Braadland, ansvarlig for myndighetskontakt, NAF

Tore Strandskog, dir. næringspolitikk, Nelfo, en landsforening i NHO

Rolf Iver Mytting Hagemoen, daglig leder, Norsk Varmepumpeforening

Frank Jaegtnes, adm. dir, Elektroforeningen

Trine Dyrstad Pettersen, teknisk sjef, Byggevarerindustriens Forening

Trine Kopstad Berentsen, daglig leder, Solenergiklyngen

Jarle Sørås, styreleder, Norsk solenergiforening

Ragnhild Bjelland-Hanley, seniorrådgiver, Norges Vel